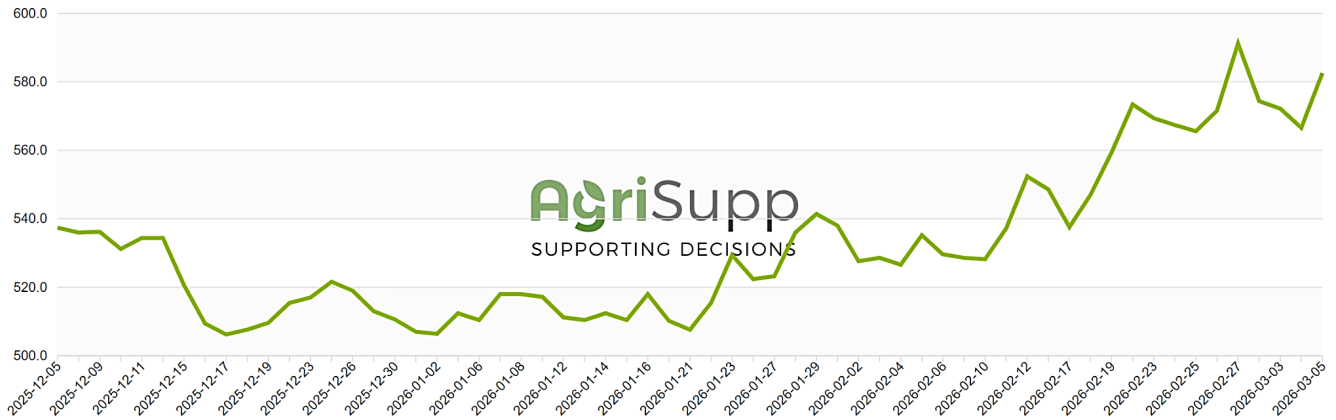

Геополітика та конкуренція змінюють баланс світового ринку пшениці

РИНОК ПШЕНИЦІ

Світові тенденції

SRW Wheat | USA CME Group | Futures, US\$/bu

Ціни на **пшеницю** в Чикаго за перший тиждень весни зросли. Посилення геополітичної напруженості на Близькому Сході повернуло інтерес покупців до сировинних активів в останній торгових сесіях. До цього пшениця демонструвала слабку динаміку через значну глобальну пропозицію пшениці та сприйняття американської пшениці як відносно дорогої порівняно з іншими походженнями. Агентство StatsCan опублікувало перші оцінки посівних площ під пшеницею в Канаді: площі під пшеницею можуть знизитись, але вони все одно виявилися вищими за очікування ринку.

Україна

Конкуренція. Пшениця, FOB, долл/т

	27 лютого	6 березня	+/-	Коментар
Україна	230	235	+5	Геополітична турбулентність
росія	231	233	+2	Попит
Румунія/Болгарія	240	237	-3	Здорожчання доставки
США	246	248	+2	Високий експорт, геополітика
Аргентина	215	216	+1	Високий фрахт
Франція	241	237	-4	Конкуренція. Високий фрахт
Австралія	257	256	-1	Високий фрахт

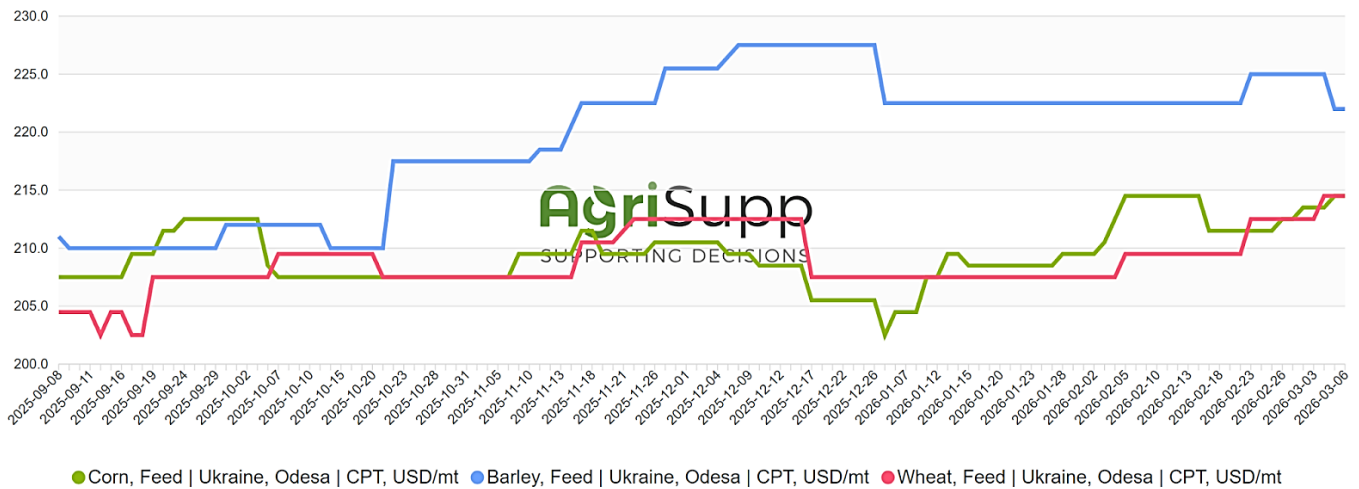
На ринку **пшениці** відчувався активний попит, що спричинило зростання цін в одеських портах на 2 дол./т — до 215–222 дол./т на умовах CPT як для продовольчої, так і для фуражної пшениці. Спред між фуражною та борошномельною пшеницею залишається у вузькому діапазоні 5–7 дол./т, що відповідає минулорічним показникам.

Підтримку світовому ринку пшениці надало загострення геополітичної ситуації на Близькому Сході, що підвищило інтерес до сировинних товарів. Водночас в Україні вплив на зростання цін залишається обмеженим через значні запаси пшениці.

На цьому тлі Туніс оголосив новий тендер на закупівлю 125 тис. т м'якої та 50 тис. т твердої пшениці з поставкою у квітні–травні. Після нещодавніх закупівель з боку Саудівської Аравії та Алжиру це свідчить про готовність імпортерів працювати з поточними рівнями цін.

Що стосується врожаю 2026 року, зі Львівської області надходить інформація про втрати посівів озимої пшениці, особливо на посівах пізніх строків сівби. Втім, на загальний врожай ці втрати, ймовірно, не матимуть суттєвого впливу.

Ціни на фуражне зерно, СРТ Одеса, дол./тонна

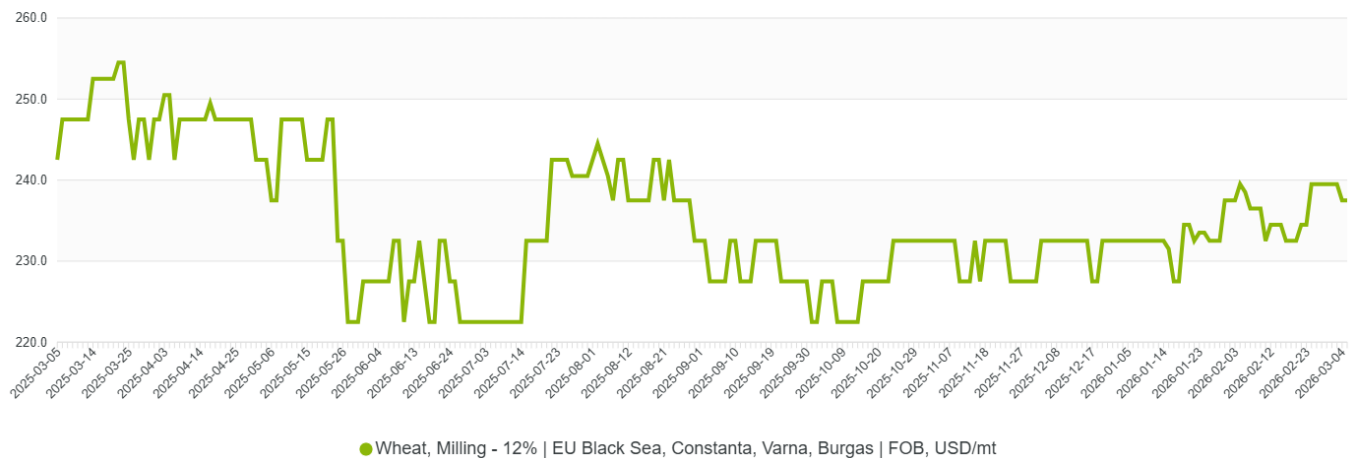

Румунія

Стабільність цін на румунську борошномельну пшеницю залежить від маршрутів через Червоне море

За тиждень середня ціна на румунську борошномельну пшеницю (12%) знизилася приблизно на 2 дол./т головним чином через ослаблення євро.

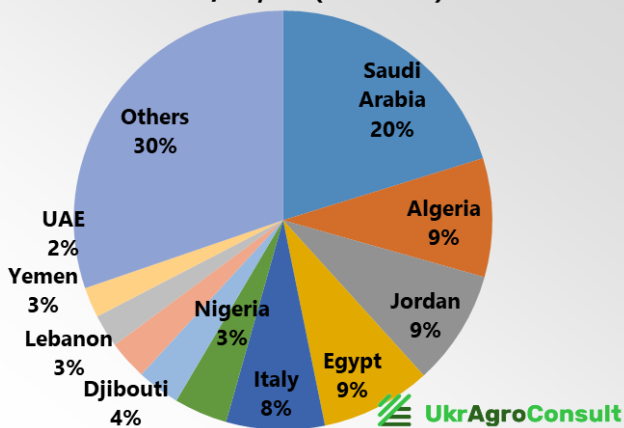
Wheat, Milling - 12% | EU Black Sea, Constanta, Varna, Burgas | FOB, USD/mt

Початкове зростання цін було зумовлене геополітичною напруженістю та подальшим погіршенням оцінок стану озимої пшениці у Франції.

Однак країни ЄС занепокоєні попитом з боку покупців із Близького Сходу, що обмежує подальше зростання цін. Ключовий покупець румунської пшениці — Саудівська Аравія (20% у поточній структурі експорту пшениці, 1096 тис. т, експортованих у липні-грудні 2025/26 МР) — змінює логістику на порти Червоного моря, щоб уникнути заблокованої Ормузької протоки. Це спричинило зростання витрат через екстрені надбавки та перенаправлення судноплавних маршрутів.

Romania. Wheat export destinations Jul-Dec 25/26, % (EuroStat)

Колишній другий за величиною покупець румунської пшениці — Йорданія (9% у структурі експорту пшениці та нині найбільший покупець румунського ячменю) — фактично не залежить від ситуації в Ормузькій протоці. Єдиний прямий вихід країни до моря розташований на півдні — через затоку Акаба в Червоному морі. Водночас ситуацію уважно відстежують, оскільки ескалація може торкнутися і маршрутів через Червоне море.

Крім того, перспективи нового врожаю залишаються високими у Чорноморському регіоні та країнах ЄС. За даними MARS, озимі культури перебувають у задовільному стані на більшій частині Європи, а пшениця є стійкою до пошкодження морозами. Зокрема в Румунії лише незначні пошкодження озимої пшениці могли виникнути під час періодів холодів із початку січня, залежно від товщини снігового покриву.

У короткостроковій перспективі стабільність цін у Румунії залежатиме від розвитку ситуації на Близькому Сході та цін на нафту. Місцеві експерти визнають, що для румунського сільського господарства навіть незначні коливання можуть змінити баланс у вже економічно складному році.

Урядові посадовці наголосили, що Румунія має достатні запаси, зокрема природного газу, щоб уникнути можливого дефіциту. Однак для фермерів навіть, здавалося б, незначне підвищення ціни на дизельне паливо має значення. У деяких випадках агровиробникам вдалося сформувати запаси ще взимку, тоді як на інших господарствах закупівля дизелю лише починається — вже за дещо вищою ціною. Наразі запаси намагаються сформувати не лише фермери, а й постачальники — кожен залежно від своїх можливостей зберігання.

Хоча Румунія не має прямої залежності від імпорту з постраждалих регіонів, ціна пального залежить від світових цін на нафту та розвитку подій на міжнародних біржах.

На румунський ринок чинить тиск сукупність факторів: високі витрати на ресурси (добрива, пестициди, запчастини), коливання цін на пшеницю, кукурудзу або ріпак, а також навантаження на грошові потоки напередодні весняної посівної кампанії.

Польща

У Польщі ринок пшениці на початку березня 2026 року залишається переважно боковим, без вираженого зростання, хоча окремі сигнали до зміцнення все ж з'явилися. Середні закупівельні ціни на зерно загалом майже не змінилися, що свідчить про збереження стриманого ринку на тлі великих запасів і високої пропозиції.

На внутрішньому ринку середня ціна продовольчої пшениці зросла до приблизно 723 злотих/т, тоді як пшениця з вмістом білка 12,5% закуповується млинами та трейдерами в діапазоні 690–770 злотих/т. Фуражна пшениця торгується дещо дешевше — її середня ціна становить близько 683 злотих/т, а фактичні пропозиції купівлі коливаються в межах 640–730 злотих/т.

Разом із тим ринок залишається під тиском великих запасів зерна врожаю 2025 року як у Польщі, так і в Європі, а також через слабкий експорт і сильну конкуренцію дешевшої пшениці зі східного напрямку. Додатково ціни в портах і на біржі зазнали корекції вниз після зниження так званої воєнної премії на тлі стабілізації логістичних очікувань у Перській затоці. Єдиним фактором, який поки що стримує сильніше падіння, залишається занепокоєння щодо стану озимих культур у Франції, що підтримує інтерес до нового врожаю.

Ситуація для польських фермерів ускладнюється тим, що низькі ціни на зерно поєднуються зі зростанням витрат на виробництво. Особливо сильний тиск створює ринок добрив, які вже становлять близько 45–50% витрат у рослинництві. Тимчасове припинення прийому нових замовлень на азотні добрива та подорожчання газу посилили невизначеність перед весняними польовими роботами. Додаткове занепокоєння викликає і ситуація з паливом, оскільки фермери вже повідомляють про перші перебої та підвищення цін. Отже, головна тенденція ринку пшениці в Польщі полягає в тому, що ціни поки залишаються відносно стабільними з незначними ознаками росту, але загальний ринок все ще перебуває під сильним тиском надлишкової пропозиції, слабого експорту та високих виробничих витрат.

Польща. Ціни на зерно, EUR/mt

Товар	Дата		+/-, %
	26.02.2026	05.03.2026	
Борошномельна пшениця	170,74	169,76	-0,57
Фуражна пшениця	161,87	160,39	-0,92
Ячмінь продовольчий	154,77	152,85	-1,24
Ячмінь фуражний	152,86	152,03	-0,54
Кукурудза фуражна	170,67	168,52	-1,26
Жито продовольче	134,62	134,21	-0,30
Жито фуражне	130,89	129,42	-1,12
Тритикале фуражне	146,94	145,78	-0,79
Овес	121,29	119,98	-1,08
Горох	189,52	186,43	-1,63

*Через коливання курсу "євро-злотий" динаміка зазначених цін може не співпадати з експертними оцінками

Болгарія

Попри ідеальний стан посівів озимої пшениці, фермери налаштовані з песимізмом – через низькі ціни на зерно у 2025/26 виникає дефіцит обігових коштів. Тому багато фермерів приймають рішення про мінімальне підживлення, що закладає в майбутньому меншу потенційну врожайність.

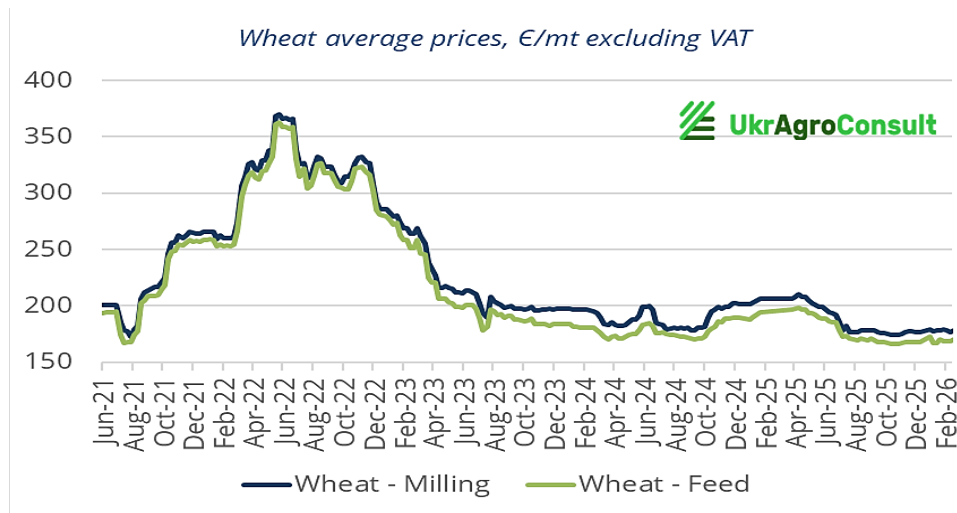
Трейдери починають обговорювати форвардні контракти на майбутній врожай з аграріями. Але фермери утримуються, бо сподіваються на зростання цін у квітні (коли більш зрозуміло буде щодо стану озимих посівів не тільки в Болгарії, а і сусідніх країнах).

Згідно уточнених даних щодо результатів алжирського (OAIC) тендеру на 600 тис. т пшениці Болгарія та Румунія мають поставити 350 тис. т. На болгарську пшеницю припадає близько 180-200 тис. т за ціною 218,0-222,0 EUR/т FOB Varna/Burgas. Щоб встигнути виконати поставки у квітні, трейдери вже зараз починають бронювати залізничні состави. Але через активізацію закупок соняшника на внутрішньому ринку виникає дефіцит вагонів.

Оскільки аграрії впевнилися в високому попиті на болгарську пшеницю з боку Алжиру, вони почали сподіватися на закупівельні ціни в порту від трейдерів на рівні 455-460 левів (понад 230 євро/т). Але це може змусити трейдерів розвернутися в бік румунської пшениці, якщо виникнуть затримки з вчасним завантаженням та відправкою суден.

Середні ціни на пшеницю, BGN/EUR/mt без ПДВ

Товар	Дата			Тиждень до тижня,% 26
	18.02.2026	25.02.2026	18.02.2026	
Борошномельна пшениця	403/206	348/178	344/176	-1,1
Фуражна пшениця	379/194	332/170	331/169	-0,6

Джерело: Міністерство сільського господарства та продовольства Болгарії

Угорщина

В Угорщині ринок пшениці характеризується помітним зниженням цін. За даними системи АКІ РÁІR, середня ціна виробника на продовольчу пшеницю становила близько 67,7 тис. форинтів/т, що приблизно на 24% менше, ніж роком раніше. Фуражна пшениця продавалася в середньому по 62 тис. форинтів/т, що означає зниження приблизно на 29% у річному вимірі. Загалом ціни на пшеницю в країні за рік знизилися приблизно на чверть.

Основною причиною падіння є висока пропозиція на світовому ринку/ Додатковим фактором є сильна конкуренція з боку країн Чорноморського регіону. В Угорщині площа посівів пшениці оцінюється приблизно у 980 тис. гектарів, а очікування щодо нового врожаю залишаються відносно позитивними завдяки сприятливим погодним умовам.

росія

Погода та урожай 2026

Згідно оперативних даних Росгідромет на 3 березня 2026р. та заяв регіональних управлінь АПК в поганому та зрідженому стані перебуває близько 4-5% озимої пшениці (це близько 0,8-1,0 млн га) проти попередніх оцінок в 3-4% на початок лютого. Проблеми з озиминою відмічають у Центральному Чорнозем'ї (Воронезька, Курська обл.) та частині Поволжя. Причиною послугувала крижана кірка та відсутність снігового покриву під час лютневих морозів.

Аграрії між собою озвучують цифри загибелі озимини – до 10-12%. Також відмічають, що багато полів «не прокинулися» через вимерзання вузла куштиння.

У центральних регіонах аграрії планують збільшити площі під ярою пшеницею, щоб компенсувати площі під загиблою озиминою. Але на ринку відчувається дефіцит якісного насіння ярої пшениці вітчизняної селекції. За останній тиждень ціни на посівний матеріал підскочили на 15%. Аграрії, які не зможуть отримати насіння пшениці планують перейти на соняшник чи сою.

В Сибіру та на Уралі, де в основному яра пшениця, посівна має розпочатися в звичайні терміни, але аграрії скаржаться на здорожчання запчастин до посівних комплексів на 20-30% порівняно з минулим сезоном.

Найближчі два тижні для озимої пшениці згідно погодних моделей (ECMWF та GFS) будуть «температурними гойдалками». Перша половина березня покаже як озима пшениця вийде з зимового періоду та які будуть фактичні втрати площ.

Мінсільгосп росії зберігає свої прогнози врожаю пшениці на рівні 86,0-88,0 млн т. Передбачається, що збільшення площ під ярою пшеницею компенсує втрати озимої пшениці. Місцеві аналітичні агентства (ІКРА, СовЕкон) менш оптимістичні, тому знизили свої оцінки майбутнього врожаю до рівня в 81,0-83,0 млн т. (урожай 2025 ≈ 91 млн т).

Трейдери вже починають оцінювати якість майбутнього врожаю – велика частка ярої пшениці в структурі посівів зазвичай дає більше фуражного зерна.

Логістика та експорт

Цього тижня дефіцит зерновозів у напрямку Новоросійська зберігається. Трейдери очікують на подачу вагонів по 14-20 днів.

В Краснодарському краї зросла вартість автоперевезень на 5-7% за останній тиждень через дефіцит водіїв та посилений ваговий контроль на трасах до портів Тамань та Новоросійськ.

Спостерігається накопичення суден у портах Новоросійськ та Туапсе. Затримки відбуваються через більш ретельну перевірку інспекторів експортних партій на відповідність якості зерна.

РЖД прийняла рішення з 5 березня до кінця 2026 року запровадити знижки на перевезення зерна з Сибіру у вагонах-зерновозах у напрямку портів. Для доставки в порти Чорного та Азовського морів діятиме знижка 11,5%; для портів Далекого Сходу та Північного Заходу – 20%.

Внутрішні аналітичні агентства дають прогноз експорту пшениці в 2026/27 сезоні на рівні 40 -42 млн т (43,0-46,0 млн т – прогноз 2025/26; 40,2 млн т – факт 2024/25).

Казахстан продовжує імпортувати російську пшеницю в 2025/26 сезоні (вересень-серпень)– оцінка за 6 місяців сезону сягає 1.2 млн т. Ще з 2023 року у Казахстані діє заборона на ввезення пшениці автотранспортом та жорсткі обмеження на залізницю (дозволено лише для ліцензованих борошномелів та птахофабрик). Документально ця пшениця йде в Казахстан як «транзит» в Узбекистан чи Афганістан, але фактично осідає в Казахстані через «сірі» залізничні коди (як технічна сировина).

На початок березня ситуація на кордоні між РФ та КР загострилася. Російська сторона активно намагається збувати зерно до оновлення мит. В певних випадках до країни завозилася пшениця під кодом «насінневий матеріал, а по факту – звичайна товарна пшениця. Тому казахстанська митниця проводить перевірки не лише документально, а і через лабораторії на відповідність заявленій якості в документах.

Каспійський маршрут в бік Ірану зараз працює з перебоями. Час розвантаження російських коастерів з зерном збільшився з 3 до 8-10 діб.

Якість

Судно з 60 тис. т російської пшениці, що стояло на рейді порту Саїд з кінця лютого, отримало офіційну відмову у розвантаженні. Єгипетська служба карантину рослин (CAPQ) не прийняла результати повторної експертизи щодо грибка *Tilletia*.

Приватні млини в Туреччині (Мармара) на цьому тижні почали скаржитися на певні партії російської пшениці через «сторонній хімічний запах». Це може бути результатом заміни європейських фумігантів на більш дешевші аналоги, які при контакті з вологим зерном дають

стійкий хімічний запах. Як результат, продовольча пшениця може використовуватися лише для технічних цілей, або вантаж буде повернений відправнику.

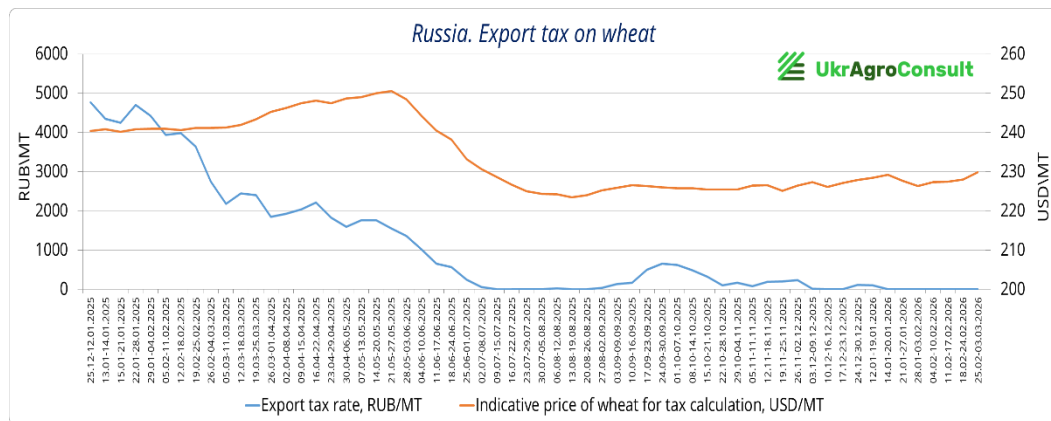
Тендери

Саудівська Аравія (GFSA) в перші дні березня придбала 794 тис. т пшениці на міжнародному тендері. 540 тис. т має поставити росія по цінам 268,5-271,0 \$/т C&F. Поставки по даному тендері мають здійснюватися з травня по липень 2026 р. На тлі військового загострення навколо Ірану Саудівська Аравія може вимагати від трейдерів перегляду логістичних маршрутів. І якщо російським суднам доведеться робити обхід навколо Африки, це створює додатковий фрахт, який може лягти саме на російську сторону.

Цього тижня стали відомі додаткові деталі щодо Алжирського тендеру на закупівлю 600 тис. т пшениці з поставкою у квітні 2026 р. OAIC відхилив номінації трьох суден з Новоросійська через результати попереднього лабораторного аналізу проб у портах відвантаження (перевищення норми клопа-черепашки). Таким чином російські трейдери поставлять лише 100 тис. т пшениці за ціною 255-257 \$/т C&F проти очікуваних 250-300 тис. т.

Експортні мита на пшеницю 04.03-10.03.2026

Експортні мита, RUB/MT	Експортні мита, USD/MT
0	229,8 (0,0%)

Джерело: Мінсільгосп рф